

Εντυπωσιακές προσφορές της φραγκοσουκιάς

Διάλεξη

4/5/2016

Μέγαρο Λόγου και Τέχνης Πάτρα

Δεν θα έπρεπε ο Αχαιικός Λαός, ο οποίος έχει μακράν παράδοση με την φραγκοσουκιά, σήμερα να την έχει εγκαταλείψει, σε μηδενιστικά επίπεδα. Παλαιότερα υπήρχαν χιλιάδες φυτά φραγκοσουκιάς στις άκρες των χωραφιών και οι κάτοικοι απελάμβαναν τους γλυκείς καρπούς. Κάτι τέτοιο δεν συμβαίνει τώρα. Καταναλίσκομεν όμως φραγκόσους εισαγόμενα!

Η φραγκοσουκιά κατάγεται από το Μεξικό και ήλθεν στην Ευρώπη γύρω στο 1521 (υπολογισμός δικός μας), από τον Ισπανόν εξερευνητήν **Φερνάντο Κορτέζ**. Η Ισπανία εξεμεταλλεύθη δύο σπουδαίες προσφορές του φυτού και απεκόμισε τεράστια κέρδη. Το πρώτον ήταν η παραγωγή οινόπνεύματος και το δεύτερον η παραγωγή χρωστικής ερυθράς ουσίας, της κοχενιλίνης ή καρμινικόν οξύ, η οποία χρησίμευε στην βαφή ενδυμάτων μαλλίνων ή μεταξωτών, στην ποτοποιϊαν, στην ζαχαροπλαστικήν, στην φαρμακευτικήν, στην τυπογραφίαν. στην παραγωγήν κεριού, στο βάψιμον αυγών κατά το Πάσχα, και στην Ασίαν για βαφήν στρατιωτικών στολών ή εθνικών ενδυμασιών. Τις δύο αυτές προσφορές της φραγκοσουκιάς η Ισπανία τις είχε ως πηγή πλούτου για 350 χρόνια, γιατί εν τω μεταξύ ανεκαλύφθησαν τεχνικές χρωστικές ουσίες.

Πέραν αυτών οι καρποί στην Ισπανία αλλά και στα κράτη γύρω από την Δυτικήν Μεσόγειον ετρώγοντο μετά μανίας.

Στο Μεξικό και σήμερα ακόμη, έπειτα από μια διαδρομή άνω των 700 χρόνων συνεχούς χρήσεως, είναι όχι μόνον το Εθνικό φυτό, και το προσοδοφόρον μέσον όλων των κατοίκων, όχι μόνον η λαϊκή τροφή του πληθυσμού (λαχανικό, σαλάτες, φαγητά ψητά ή βραστά, σούπες, ψωμί) , αλλά και **όπλον κατά των ασθενειών**. Όλα αυτά είναι σε ευρείαν χρήση στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής, στις Νοτιοδυτικές χώρες, στην Βενεζουέλα, στην Αργεντινή, την Κούβα και αλλού. Τα οικονομικά δε οφέλη τεράστια. Για το Μεξικό είναι και το έμβλημά του αφού στην σημαία του ο θυρεός έχει και φύλλον φραγκοσουκιάς.

Επίσης πρόκειται για προτατευόμενο φυτό. Από τους Δημόσιους χώρους οι κάτοικοι μπορούν να συλλέξουν καρπούς. Δεν επιτρέπεται όμως να κόψουν ούτε ένα βλαστό, ακόμα και στα ιδιωτικά χωράφια χωρίς την άδεια του Υπουργείου Γεωργίας. Η παράβαση τιμωρείται με πρόστιμο 4.000 δολαρίων!

Το φυτό αυτό υπάρχει και στην Ελλάδα και ευδοκίμει στην Πελοπόννησον, την Κρήτην, τις Κυκλάδες, τα Δωδεκάνησα τα Νησιά του Ανατολικού Αιγαίου και τα Ιόνια Νησιά. Στα λοιπά μέρη είναι άγνωστον. Αλλά και στις περιοχές που ανεφέραμεν είναι περιθωριοποιημένον ενώ πριν μια πεντηκονταετίαν ήταν σε περίοπτην θέσιν για τους εύγευστους και δροσιστικούς καρπούς του. Από την έκδοση του βιβλίου μας «**Τα Φραγκόσυκα**» παρατηρείται μεταστροφή στην φραγκοσυκιά, με οργανωμένες καλλιέργειες και όχι σε αγρία μορφή όπως είναι σήμερα. Έχουν ιδρυθεί 4 συνεταιρισμοί στην Κρήτην με θαυμαστά αποτελέσματα για τους καλλιεργητές. Στην Πελοπόννησον υπάρχει όμοιος συνεταιρισμός, στον οποίον απ' όσα γνωρίζω απουσιάζει μόνον ο Νομός Αχαΐας, στην Αθήνα υπάρχει Εταιρεία για υποβοήθηση στην καλλιέργεια και διάθεση των καρπών. Έναυσμα για την δραστηριοποίηση πολλών μας είναι η παρούσα ομιλία.

Θα αναφερθούμε εν συντομία στις προσφορές της φραγκοσυκιάς κατά τομείς.

Οικονομικός τομέας

Πρόκειται για φυτό με προσφορές σπρωτικού αλλά και βιομηχανικού ενδιαφέροντος. Είναι το μοναδικό φυτό, του οποίου χρησιμοποιούνται, ο κορμός, ο καρπός, τα άνθη, τα «φύλλα» και οι ρίζες. Να κάμομεν εδώ μια διευκρίνηση. Βλαστός της φραγκοσυκιάς είναι αυτά που καταχρηστικώς αποκαλούμεν «φύλλα». Το επιστημονικόν τους όνομα είναι **φυλλοκλάδια ή κλαδώδια**. Φύλλα είναι τα αγκάθια της φραγκοσυκιάς για λόγους περιορισμένης διαπνοής νερού και για προστασία. (βελονισμοί,ενώτια)

Στην Ελλάδα τώρα στις οργανωμένες καλλιέργειες φυτεύεται σε όλο το πλάτος του χωραφιού και όχι στις άκρες όπως είναι στην αγρία μορφή. Από την καλλιέργειαν εμπορευόμεθα τους καρπούς, αλλά και κάνομεν δευτερογενή παραγωγή όπως μαρμελάδες, φαγητά, ποτά, καθώς και τα «φύλλα». Η απόδοση σε καρπούς ανά στρέμμα κυμαίνεται από δύο τόννους και άνω, αναλόγως το είδος. Είναι ευχάριστον ότι μαρμελάδες σήμερα εξάγει η Ελλάδα στην Ρωσίαν, μικρές ποσότητες αλλά ικανοποιητικές. Με την οργάνωσιν όλα θα αυξηθούν. Η Σικελία για να αναφέρομεν μόνον τους γείτονες, έχει καλλιεργούμενες φραγκοσυκιές σε έκταση 2.000.000 στρεμμάτων, εξάγει δε κάθε χρόνο 120.000 τόννους φραγκόσυκα σε διάφορες χώρες και φυσικά στην Ελλάδα!!

Οι καρποί πωλούνται από 4-10 Ευρώ το κιλό στο εμπόριον, τα φύλλα περίπου 2 Ευρώ το τεμάχιον. Ποτά 5 – 8 Ευρώ το κιλό σκόνη από άνθη ή σποράκια από 200 – 1.000 Ευρώ το κιλό.

Η καλλιέργεια του φυτού δεν αφορά ότι πρέπει να γίνεται αποκλειστικώς από αγρότες. Καθένας που έχει χέρσο ή ανεκμετάλλευτο χωράφι μπορεί να φυτέψει φραγκοσυκιές και να διαθέτει τους καρπούς στο εμπόριον, μόνος ή μέσω φρουτεμπόρων. Η επικρατούσα μέχρι τώρα αδιαφορία ως προς την

φραγκοσυκιά και τους καρπούς της πρέπει να εκλείψει, τόσο από τους αγρότες ή απλούς πολίτες όσον και από το Υπουργείο Γεωργικής Αναπτύξεως και Τροφίμων, τις Περιφέρειες, τους Δήμους, οι οποίοι πρέπει να δείξουν μεγαλύτερη φροντίδα και επιδίωξη στην καλλιέργεια, την εκμετάλλευση αλλά και λοιπά ευεργετήματα της φραγκοσυκιάς όπως θα θίξομεν πιο κάτω.

Στον τομέα της κτηνοτροφής, οι προσφορές της είναι μεγάλες. Τόσον γιατί αποτελεί φθηνή αλλά θρεπτική τροφή, όσον και γιατί συμβάλλει στην πάχυνση και απόδοση των ζώων. Αξίζει να σημειώσομεν ότι στην Αμερική ταΐζουν με φραγκοσυκιάς στις γαλακτοφόρες αγελάδες για προσφορά μεγαλύτερης ποσότητας γάλακτος. Τους προσφέρουν φύλλα νωπά και αποφεύγουν ταυτοχρόνως το καθημερινό πότισμα, γιατί σε μεγάλο ποσοστό καλύπτεται από τα «φύλλα» αφού περιέχουν 90% νερό.

Στην Β. Αμερική, στο Τέξας, την Αριζόνα, την Σαρδηνία υπάρχουν τεράστιες εκτάσεις για παραγωγή κτηνοτροφής, με **αποδόσεις να φθάνουν τους 6 - 30 τόννους το στρέμμα.**

Στην Βραζιλία οι **εκτάσεις με φραγκοσυκιάς για κτηνοτροφή ανέρχονται στα 3.000.000 στρέμματα**, στην Σικελία 1.000.000 στρέμματα και στην Τύνιδα 80.000 στρέμματα

Το 2001 ο Οργανισμός Γεωργικής Αναπτύξεως και Τροφίμων των Ηνωμένων Εθνών, πραγματοποίησε στην Ρώμη παγκόσμιο συνέδριο με θέμα **προϊόντα και χρήσεις από την καλλιέργεια των κάκτων**. Η φραγκοσυκιά βοτανικώς ανήκει στη οικογένεια των Κακτίδων. Χαρακτηριστικοί είναι μερικοί από τους δεκάδες τίτλους ομιλιών εκείνου του συνεδρίου.

- «Αξιοποίηση της κάκτου για κτηνοτροφή στην Αμερική»
- «Οι κάκτοι ως ζωτροφή των μυρικαστικών της Χιλής»
- «Η κάκτος ως κτηνοτροφή στις ημιάγονες περιοχές της Βραζιλίας»

Και άλλες πολλές. Τα αναφερόμεν αυτά γιατί θέλομεν οι Έλληνες κτηνοτρόφοι να συνηθίσουν, να τρέφουν τα ζώα τους και με φραγκοσυκιάς. Αυτήν την στιγμήν νωπές, μέχρις ότου έλθει και στην Ελλάδα μηχανήματα που τις αλευροποιεί.

Η φραγκοσυκιά στην Ελλάδα είναι επιδοτούμενον φυτόν, αλλά πλημμελώς, λόγω περιορισμένης γνώσεως των ευεργετημάτων της.

Θεραπευτικές ιδιότητες

Οι προσφορές της φραγκοσυκιάς στον άνθρωπο κατατάσσονται σε δύο κατηγορίες. **Είναι προληπτικές και θεραπευτικές**. Η πρόληψη, ασθενών ή δυσμενών καταστάσεων είναι προτιμητέα από την θεραπεία ή καταστολή.

Οι Μεξικανοί θεωρούν την φραγκοσουκιά ως **το όπλον κατά των ασθενειών** και γι' αυτό την έχουν σε υψίστη, περίοπτη θέση ως προανεφέραμε. **Αποτελεί δε γι' αυτούς τροφήν και ίαμα ταυτοχρόνως.**

Στο Τέξας το φραγκόσουκο είναι το **«Εθνικό Κρατικό Φρούτο»**. Στην Ελλάδα τι είναι;; Περιφρονητικώς ένας «φράχτης»!!

Η χρήση των καρπών της φραγκοσουκιάς έχει πρωτίστως προληπτικόν χαρακτήρα. Όσον καταναλίσκομεν καρπούς αλλά και βλαστούς, τόσον οπλιζόμεν τον οργανισμόν μας και τον καθιστούμεν ανθεκτικόν έναντι των διαφόρων ασθενειών. Όταν εκδηλωθούν ασθένειες πάλιν ο ρόλος της είναι δραστικός. Θεωρείται πρωτοπόρος μεταξύ των κάκτων σε προσφορά υγείας και μοναδική, ηγετική σ' όλο το φυτικό βασίλειο.

Συνεχείς έρευνες από επιστήμονες οι οποίες έχουν ενταθεί την τελευταίαν τριακονταετίαν, προσπαθούν να διαπιστώσουν αυτό που επί εκατοντάδες χρόνια πριν γνώριζαν οι αρχαίοι πολιτισμοί του Μεξικού, του Τέξας, της Αριζόνας και άλλοι. Δηλαδή τις θεραπευτικές ιδιότητες. Τότε που δεν υπήρχαν τα σωτήρια φάρμακα όπως πενικιλίνη, αντιβιοτικά, εμβόλια, προστατευτικό βότανο ήταν η φραγκοσουκιά. Το ενδιαφέρον για έρευνες και ιατρικές μελέτες, ξεκίνησε από το Μεξικό, λόγω της πρωτοφανούς καταναλώσεως καρπών από τους γηγενείς και επεξετάθη σ' όλον τον κόσμο. Πανεπιστήμια και μεγάλα ερευνητικά κέντρα στην Αμερική, την Β. Αφρικήν, το Ισραήλ και την Ασία (η Ευρώπη απουσιάζει), συνεχίζουν απαύστως την έρευναν με πειράματα σε ανθρώπους, αρουραίους, σκυλιά, κουνέλια, λαγούς.

Τα αποτελέσματα είναι εξόχως ενθαρρυντικά, αλλά και άκρως θετικά για ορισμένες ασθένειες. Τα Πανεπιστήμια Μεξικού, Αριζόνας, Τέξας και Ισραήλ κινούμενα στον χώρο των ερευνών, χωριστά έκαστον καταχωρούσαν τα συμπεράσματα των ερευνών τους, που αριθμούνται σε χιλιάδες μελέτες, σε επιστημονικά περιοδικά, επί τριάντα χρόνια. Αποτέλεσμα. Διεπιστώθη, άνευ ενδοιασμών ή αμφιταλλαντεύσεων κάτι που δεν έχει θέση στην υγείαν, ότι η φραγκοσουκιά θεραπεύει τον

- **Σακχαρώδη διαβήτη τύπου Β΄**, την
- **Χοληστερίνην** και συμβάλλει τα μέγιστα στην
- **Ενίσχυσην του Ανοσοποιητικού συστήματος.**

Τρεις ασθένειες που βασανίζουν μαρτυρικώς εκατομμύρια ανθρώπους, κατανικούνται από την φραγκοσουκιά.

Για τον Σακχαρώδη Διαβήτη, τα φραγκόσουκα αλλά και τα «φύλλα» αποτελούν ισχυρό υπογλυκαιμικόν μέσον, δηλαδή μειώνουν αισθητώς τα επίπεδα της γλυκόζης. Η υπογλυκαιμική αυτή επίδραση σε μη εξαρτημένους από ινσουλίνη είναι επίσης αξιοσημείωτη. Γι' αυτό και η φραγκοσουκιά χαρακτηρίζεται ως **το εκτενέστερον μελετημένον υπογλυκαιμικόν φυτόν**, σε επιστημονικά

περιοδικά του εξωτερικού φυσικά, γιατί κάτι τέτοιο στην χώραν μας δυστυχώς ακούγεται ως φανταστικό και εξωγήινον!!

Την κακήν χοληστερόλην την καταπολεμά η φραγκοσυκιά με την **πηκτίνη**, η οποία είναι βασικό βιολογικό του φυτού. Πρόκειται για **δαιτητική διαλυτή ίνα**, με μέγιστην προσφορά στον άνθρωπον αφού επιδρά καταλυτικώς στην μείωση της χοληστερόλης στο αίμα και ουσιαστικώς στην μείωση της γλυκόζης. Παρ' όλο που η πηκτίνη περιέχεται σε πολλά φρούτα και λαχανικά, θεωρείται ότι αυτή της φραγκοσυκιάς είναι ισχυρότερη και γι' αυτό έχει τραβήξει το ενδιαφέρον των ερευνητών.

Οι δοκιμές στον άνθρωπον απέδειξαν ότι η πηκτίνη κατεβάζει τις λιποπρωτεΐνες χαμηλής ποιότητας την γνωστήν **«κακή χοληστερόλην»** η οποία αυξάνει τον κίνδυνον καρδιακών παθήσεων. Επίσης έχει σημαντική επίδραση στην μείωση της αθηροσκληρώσεως και επιδρά στον μεταβολισμόν της ηπατικής χοληστερόλης, με ουσιαστικό αποτέλεσμα την μείωση αυτής.

Το ανοσοποιητικόν σύστημα προστατεύεται και δυναμώνει από την φραγκοσυκιά, κάτι πολύ σπουδαίο θεραπευτικό δώρο στον άνθρωπο. Η ενδυνάμωση του οργανισμού γίνεται από τον **Βλεννώδη πολυσακχαρίτη**, ήτοι μία ουσία κολλώδη η οποία ευρίσκεται στα φύλλα και γίνεται αισθητή, εκρέει δηλαδή όταν αυτά κόβονται. Η ουσία αυτή είναι από τα πρωταρχικά συστατικά που διεγείρουν και τονώνουν το ανοσοποιητικόν σύστημα. Μέγιστη επίσης ενίσχυση στο ανοσοποιητικόν δίδουν και τα άνθη της φραγκοσυκιάς, λόγω των φλαβονοειδών που περιέχουν ήτοι ομάδα μη αζωτούχων βιολογικών χρωστικών.

Αν χρησιμοποιούμεν καθημερινώς «φύλλα» Φραγκοσυκιάς προλαμβάνομεν κάθε ατονία του συστήματος και το ενισχύομεν επαρκώς. Η πράξη μας αυτή σίγουρα είναι **όπλον κατά του AIDS** και ως μη αμφιβάλλουν κάποιοι οι οποίοι δεν γνωρίζουν καν το φυτό!!!

Κλινική μελέτη το 1996, σε Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο της Αγγλίας, την οποίαν πραγματοποίησαν τρεις καθηγητές έχει άκρως ενδιαφέροντα αποτελέσματα για την ενίσχυση του ανοσοποιητικού συστήματος. Επιτρέψατέ μου να σας αναγνώσω το συμπέρασμα στην ιατρική ορολογία.

«Ο σκοπός αυτής της αρχικής μελέτης ήταν η εξέταση της αναστολής της αναπαραγωγής των ιών του DNA και RNA από εκχυλίσματα της φύσεως των ενεργών συστατικών και οι προκαταρκτικές αποδείξεις ασφαλείας για τα ανθρώπινα και μη είδη. Ένα εκχύλισμα φυτού του κάκτου αποδείχθηκε αποτελεσματικό στην αναστολή της αναπαραγωγής των ενδοκυτταρικών ιών και την απενεργοποίηση των εξωκυτταρικών ιών. Αναστολή του πολλαπλασιασμού των ιών επετεύχθη επίσης και μετά από αγωγή - προ της μόλυνσεως θεραπεία - θετικό εύρημα αναφορικώς με τον περιορισμό της ασθενείας του ιού, στον ζώντα οργανισμό. Επετεύχθη αναστολή της αναπαραγωγής των ιών, στο DNA και RNA όπως για παράδειγμα του απλού έρπητα, του ερπητοϊού του ίππου, του ιού της ψευδολύσεως, του ιού της γρίπης, του ιού

του αναπνευστικού συγκυτίου και του ιού της ανθρώπινης ανοσοανεπάρκειας, με κανονική σύνθεση πρωτεΐνης σε μη μολυσμένα κύτταρα».

Η φραγκοσυκιά λοιπόν αποτελεί ένα αιώνιον αναβολικό, δηλαδή αναβάλλει, ματαιώνει εφορμήσεις ιών στον οργανισμόν μας.

Εκτός από τις τρεις αυτές σπουδαίες θεραπευτικές προσφορές, έχουμε και πλήθος άλλων οι οποίες σώζουν τους Μεξικανούς και τους κατοίκους των γύρω χωρών, αλλά και όσους χρησιμοποιούν την φραγκοσυκιά, **γιατί** το φυτό αυτό είναι.

■ **Καρδιοτονωτικό**, η πηκτίνη που αναφέραμε αποτελεί όπλο και για την προστασία της καρδιάς καθώς και τα φλαβονοειδή. Το πλούσιο μαγνήσιο που περιέχουν τα φραγκόσυκα καθώς και το αμινοξύ **ταυρίνη**, είναι ουσίες σημαντικές για την υγεία της καρδιάς αλλά και του εγκεφάλου. Δίαιτες υψηλές σε φυλλικό οξύ, β-καροτένιο και βιταμίνη C, τα οποία περιέχονται στα φραγκόσυκα, μειώνουν την ομοκυστεΐνη, μία ουσία της οποίας η συσσώρευση προκαλεί μεγάλες βλάβες στα αγγεία και αυξάνει τον κίνδυνο για έμφραγμα και εγκεφαλικό επεισόδιο.

■ **Αντικαρκινικό**, αναφέρεται ότι θεραπεύει κάποιες μορφές καρκίνου, στήθους, προστάτου, στομάχου, πνευμόνων, παγκρέατος. Πρέπει να πιστεύομεν ότι προλαμβάνει και θεραπεύει πολλές μορφές καρκίνου. Η σημαντική ουσία **πηκτίνη** που αναφέραμε, αναχαιτίζει αποτελεσματικώς την δράση της πρωτεΐνης Ca13 η οποία προκαλεί τον καρκίνον. Επίσης περιέχει και άλλην σπουδαίαν ουσίαν την **κακτίνη**, η οποία είναι ασπίδα κατά του καρκίνου, μαζί με τις αντιοξειδωτικές ουσίες που έχει το φυτό και τα φλαβονοειδή που υπάρχουν στα άνθη. Τα φραγκόσυκα είναι πλούσια σε **βιταμίνη B 6**, η οποία συμβάλλει στην προστασίαν κατά του καρκίνου.

■ **Το αγγειακό σύστημα** προστατεύεται και αυτό επαρκώς από τα φραγκόσυκα, τα οποία περιέχουν ισχυρά αντιοξειδωτικά που δρουν κατασταλακτικώς σε διάφορους ιστούς και όργανα, στις αρτηρίες, στα νεύρα, στους οφθαλμούς και τις αρθρώσεις.

■ **Προστατεύει από παθήσεις των πνευμόνων**

■ **Καθαριστικό του πεπτικού, του ουροποιητικού συστήματος και διουρητικό**

■ **Χωνευτικό**

■ **Αντιφλεγμονώδες**

■ **Κατά της Φυματίωσης**

■ **Κατά της υπερπλασίας του προστάτου**

■ **Διαλύει τα λίπη**

■ **Υποβοηθά τον έρωτα**

. Στην Λαϊκή θεραπευτική του Μεξικού και των γύρω χωρών αναφέρονται περίπου 90 περιπτώσεις θεραπευομένων παθήσεων.

Στην μαγειρικήν

Ένας άλλος τομέας ουσιαστικής προσφοράς της φραγκοσυκιάς είναι στην μαγειρική. Απ' αυτήν παράγομεν ρακή και ηδύποτα. Η απόσταξη ρακής στην Ελλάδα έχει αρχίσει πριν από 4 χρόνια και τα αποτελέσματα είναι ικανοποιητικά. Επίσης παράγομεν σπουδαίας ποιότητας μαρμελάδες, κομπόστες, γλυκά κουταλιού, αναμίξεις, φαγητά, σαλάτες, σάλτσες. .

Στην μαγειρική έχουν κυρίαρχον ρόλο τα «φύλλα» της φραγκοσυκιάς. Μαγειρεύονται μόνα, όπως τα φρέσκα φασόλια, με ντομάτες κρεμμύδια και άλλα μαζί, αλλά και σε ανάμειξη με πλήθος φαγητών όπως κρέας, ρεβίθια, πατάτες, λαχανικά, καλαμπόκι, ρύζι, αυγά και δεκάδες άλλα. Στο βιβλίο μας, αναφέρομεν 80 μαγειρικές συνταγές. Τα θρεπτικά συστατικά της φραγκοσυκιάς είναι απίθανα και πάρα πολλά και θα πρέπει όλοι να τα εκμεταλλευτούμεν. Περιέχει πλούσια μεταλλικά στοιχεία όπως, **σίδηρο, κάλλιο, μαγνήσιο, ασβέστιο, φωσφόρο, θείο** και άλλα. Βιταμίνες Α, Β, C, E, και άλλες, σάκχαρο, άμυλο, πρωτεΐνες, υδατάνθρακες, διαιτητικές ίνες και πολλά αντιοξειδωτικά. Τα «φύλλα» είναι όπλο, κατά της δυσκοιλιότητας. Πραγματικό καθάρσιο.

Προστασία περιβάλλοντος

Μέγιστες είναι οι προσφορές της φραγκοσυκιάς στο περιβάλλον, πλην δυστυχώς άγνωστες και φυσικά ανεκμετάλλευτες.

Πρώτη σπουδαία προσφορά είναι η αντιπυρική ιδιότητα. Είναι βραδύκαυστος, όχι άκαυστος και εμποδίζει την εξάπλωση των πυρκαγιών. Στις χορτολιβαδικές εκτάσεις η αντιμετώπιση είναι άκρως αποτελεσματική. Σημαντική είναι όμως και η συμβολή της στην αντιμετώπιση των δασικών πυρκαγιών.

Μετά τις ολέθριες συμφορές στην Ηλεία το καλοκαίρι του 2007, για την προσπάθεια αναχαιτίσεως της μεταφοράς χωμάτων λόγω βροχών από τα βουνά προς την θάλασσα στα καμένα δάση, είδαμε να φτιάχνονται κορμοδέματα και κλαδοπλέγματα. Κυκλοφόρησα τότε ένα Δελτίον τύπου που είχε τίτλο **«Φυτέψτε Φραγκοσυκιές αντί κλαδοπλέγματα»**.

Σκοπός δεν ήταν φυσικά να αντικατασταθούν οι πιο πάνω προσπάθειες που ήταν αξιόλογες (έγιναν 1.300.000 μέτρα κορμοδέματα και 350.000 κλαδοπλέγματα) αλλά να δώσομε το σύνθημα ότι με την χρήση της φραγκοσυκιάς μπορούν να αντιμετωπισθούν οι κατολισθήσεις, διαβρώσεις και να συγκρατούνται χώματα και πέτρες. Στις αντιπυρικές ζώνες

που υπάρχουν σε ορισμένες βουνοπλαγιές σκεπασμένες με δάσος, σκόπιμο και επιβεβλημένο είναι να φυτευθούν φραγκοσυκιές στα άκρα της ζώνης που γειτνιάζει με το δάσος.

Η προστασία σε περίπτωση πυρκαγιάς θα είναι μεγάλη. Η Φραγκοσυκιά ως βραδύκαυστος βοηθά τα μέγιστα στην επιβράδυνση της φωτιάς.

Το δελτίο που προαναφέραμε ήλθε σε συζήτηση από τον Τηλεοπτικό Σταθμό ANT1. Μετά από λίγες ημέρες μεταξύ των τηλεφωνημάτων δέχθηκα ένα που ήταν ιδιαίτερος σημαντικό

Ήταν από τον Καθηγητή του Μετσοβίου Πολυτεχνείου **Κώσταν Κασσιόν**, ο οποίος μου ανέφερε πως η διδακτορική του διατριβή το 1968 είχε αυτό το αντικείμενο. Φυσικά αυτό δεν το γνώριζα, όμως χάρηκα πολύ όταν το άκουσα. Παράγοντες και Καθηγητές αντέδρασαν στην πρότασή του, χωρίς να γνωρίζουν αυτήν την ιδιότητα του φυτού, αλλά ίσως και το ίδιο το φυτό. Σε σχετική επιστολή που μας έστειλε αναφέρει μεταξύ άλλων.

«Θα ήθελα να σας συγχαρώ για το πλήρες και καθόλα περιεκτικό βιβλίο σας για το «ταπεινό» μεν, αλλά τόσο σημαντικό φυτό τη Φραγκοσυκιά.

Όπως και τηλεφωνικά σας είπα, σε ανύποπτο χρόνο, ως νέος Δασολόγος (1968-69) ασχολούμενος τότε με το τόσο σήμερα επίκαιρο, επώδυνο και δυστυχώς δυσεπίλυτο πρόβλημα των δασικών πυρκαγιών είχα προτείνει την εγκατάσταση στις αντιπυρικές ζώνες του φυτού *Oruntia ssp.* που θα μπορούσε να αμυνθεί επιτυχώς σε έρπουσες πυρκαγιές ως λίαν δύσφλεκτο.

Δυστυχώς όμως δεν είχα εισακουστεί από τους υπηρεσιακούς παράγοντες αλλά και τους τότε Καθηγητές -σύνθητες φαινόμενο στον τόπο μας .

Με τη δική σας όμως προσπάθεια και το μεράκι αναδείξατε το φυτό αυτό και την πολύτιμη χρησιμότητα και συμβολή του έτσι που να το ξαναδούμε «εξημερωμένο, φιλικό, οικονομικό αλλά και παρήγορο προϊόν για την Ελληνική ύπαιθρο».

Αυτά αναφέρει ένας επιστήμονας, Δεν εισηκούσθη τότε. Ας εισακουσθεί σήμερα.

Άλλη προσφορά στο περιβάλλον. Είναι αντιδιαβρωτικών και αντιπλημμυρικών. Συγκρατεί τα φερτά υλικά, αλλά και τα χώματα από επικλινή εδάφη. Είναι αντίδοτο των κατολισθήσεων. Σε πολλά χωριά της Ελλάδος παρατηρούμεν κατολισθήσεις και αρκετές φορές μετακομίσεις χωριών. Αν τα πρηνή είχαν φυτευθεί από την βάση προς τα επάνω , με φραγκοσυκιές δεν θα υπήρχε καμμία κατολίσθηση. Τρανά, παραδείγματα έχουμε στην Σικελία όπου χωριά της Καλαβρίας είναι σε πλαγιές από ηφαιστιογενή ιζήματα, αλλά δεν κατολισθαίνουν, γιατί τα πρηνή είναι γεμάτα φραγκοσυκιές.

Ακόμα είναι εστία πρασίνου και σκεπάζει τα γυμνά βουνά αλλά και τις χάσκουσες από λατομεία πλαγιές. Ας φυτευθούν σ' αυτά φραγκοσυκιές

Θα κλείσωμε με συνοπτική αναφορά μερικών άλλων προσφορών.

- Συμβάλλει στην παραγωγή βιοαερίου. Πρόκειται για σύγχρονη σκέψη στα πλαίσια της εξευρέσεως ηπίων πηγών ενεργείας. Το βιοαέριο αποτελεί ανανεώσιμη πηγή ενεργείας και είναι πολύ οικονομικό σχετικώς με χρήση υδροηλεκτρικών έργων, αλλά και φιλικό προς το περιβάλλον διότι δεν περιέχει **σουλφίδιο** ή σωματίδια, άρα δεν μολύνει την ατμοσφαίρα.
- Μας δίδει σαπούνη (παρασκευάζεται στην Ελλάδα), κρασί, αιθέρια έλαια και φιλτράρει το νερό.
- Αποτελεί πρώτη ύλη για αρίστης ποιότητας σοβά οικιών, ανθεκτικόν και μονωτικόν. (χρησιμοποιείται στην Ελλάδα)
- Μας δίδει σπουδαίον τσίπουρο (παράγεται στην Ελλάδα)
- Μας προστατεύει από τα κύματα των φορητών τηλεφώνων και της τηλεοράσεως WI-FI. Αν έχομε κήπο στο σπίτι και φυτέψομε μια φραγκοσυκιά όλα αυτά απορροφούνται. Αν όχι καλό θα είναι να έχομεν ένα γλαστράκι με καλλωπιστικό κάκτο στο Γραφείο μας.
- Μας προστατεύει από την μέθη. Όταν «ητηθούμεν» από το κρασί και φάμε λίγα φύλλα βρασμένα φραγκόσυκα, η μέθη ο πονοκέφαλος, η ξεροστομία και η ναυτία εξαφανίζονται. Ας το λάβουν αυτό υπ' όψη οι ερευνητές στις φαρμακοβιομηχανίες.
- Αποτελεί άριστον καλλυντικόν των γυναικών.
- Δεδομένου ότι η φραγκοσυκιά είναι ανθεκτική στις ξηρασίες και τις υψηλές θερμοκρασίες, θα επικρατήσει από την λαίλαπα του θερμοκηπίου, το οποίο θα αφανίσει το 80% ορισμένων φυτών της Μεσογείου ως το 2020. Είναι φυτό ανάχωμα στην ερημοποίηση της υπαίθρου. Γι' αυτό αποκαλώ την φραγκοσυκιά **«Το φυτόν του μέλλοντος»** και θα πρέπει όλοι από τώρα να εξοικειωθούμε με τις προσφορές της.

Τελειώνοντας με τα ενημερωτικά, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Δήμο Πατρέων για την χορήγηση της αιθούσης, τον κ. Γ. Αγγελόπουλο για την εισήγησή του, την παρουσιάστρια κα Κωνσταντίνα Μέση και όλους εσάς για την προσοχήν που επεδείξατε.

Μιχαήλ Στρατουδάκης